

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1082

av Gunilla Nordgren och Ulf Berg (M)

Avfallsskatten för deponi

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avfall som återdeponeras efter deponiåtervinning.

Motivering

När avfallsskatten infördes år 2000 var syftet att minska mängden avfall som deponeras till förmån för materialåtervinning, alternativt energiutvinning.

I dagsläget kan det konstateras att skatten som den är utformad i dag har en bromsande effekt på en ny bransch som skulle kunna etableras till följd av teknikutveckling och forskning som påvisat potentialen av det material som ligger lagrat i deponier.

Under 2000-talet skärptes miljöreglerna för deponier vilket innebar att många deponier fick stänga. Det finns därför i dag många nedlagda deponier i Sverige som inte är miljösäkrade och som innehåller avfall som inte har varit föremål för beskattning.

Dessa deponier kan innehålla material som i dag har ett värde ur återvinningssynpunkt då teknikutvecklingen har skapat möjligheter att exempelvis återvinna mer metall och mer plast ur deponerat material. Deponier innehåller stora mängder brännbart material som efter utsortering kan förbrännas och generera energi. Fjärrvärme och mark skulle kunna frigöras som kan nyttjas för annan verksamhet eller ny deponering. Idag är det svårt att finna lämpliga markområden för etablering av nya deponier.

Avfallsskattelagens regler innebär att avdrag inte medges för tidigare obeskattat avfall (dvs. avfall som deponerats före lagens införande), som förs ut från en deponi.

Samtidigt gäller att om avfall förs ut från en deponi för att genomgå en återvinningsprocess så ska det restavfall som återstår efter återvinning beskattas då det förs tillbaka till deponin. Konsekvensen är att återvinning av material ur äldre deponier motverkas av skattereglernas utformning.

Avfallsskatten motverkar i nuvarande form sitt eget syfte, nämligen att styra mot minskad deponering, och därmed mindre miljöpåverkan. Vid införandet av avfallsskatten uttalades att syftet med skatten var att göra återanvändning, återvinning och andra behandlingsmetoder lönsamma. Att skapa incitament som bidrar till att redan deponerat material återvinns ligger därför i linje med lagens ursprungliga syfte.

Lagstiftningens nuvarande utformning kan förhindra att stora mängder nedgrävt material nyttjas som återvunnen resurs.

En regeljustering som innebär att återförande av restmaterial till deponi efter deponiåtervinning undantas från beskattning skulle medföra flera fördelar som ökad resurshushållning samt främjande av miljömålen, t ex mindre klimatpåverkan då återvinning av främst metaller är mindre energikrävande än att framställa nytt från jungfruliga råvaror.

Deponiåtervinning har även en positiv effekt på miljömålet ”En giftfri miljö” och leder till minskad försurning och övergödning då äldre deponier kan miljösäkras i samband med ett deponiåtervinningsprojekt, exempelvis genom en modern bottentätning.

Regeringen bör därför göra en översyn av avfallslagstiftningen för att kunna komplettera den med ytterligare ett undantag där avfall som återdeponeras efter deponiåtervinning bör kunna undantas från avfallsskatt.

Gunilla Nordgren (M)

Ulf Berg (M)